

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2020/2233,**23. detsember 2020,****mis käsitleb AKV riikide investeerimisrahastu raames 9., 10. ja 11. Euroopa Arengufondi rahastamistoimingutest tagasisaadavate vahendite sidumist kulukohustustega**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut ja Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse sisekokkulepet nõukogus kokku tulnud Euroopa Liidu liikmesriikide valitsuste esindajate vahel Euroopa Liidu abi rahastamise kohta mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) alusel vastavalt AKV-ELi partnerluslepingule ning finantsabi eraldamise kohta nendele ülemeremaadele ja -territooriumidele, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu neljandat osa ⁽¹⁾ (edaspidi „11. EAFi sisekokkulepe“), eriti selle artikli 1 lõiget 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide investeerimisrahastu raames 9., 10. ja 11. Euroopa Arengufondi (EAFi) rahastamistoimingutest tagasisaadavaid vahendeid (edaspidi „rahastamistoimingutest tagasisaadavad vahendid“) ei saa siduda kulukohustustega pärast 31. detsembrit 2020, välja arvatud juhul, kui nõukogu otsustab komisjoni ettepaneku alusel ühehäälselt teisiti.
- (2) On kindlaid tõendeid selle kohta, et ehkki AKV riikide investeerimisrahastu aitas kaasa AKV riikide vaesuse vähendamise, maailmajandusse integreerimise ja kestliku arengu eesmärkide saavutamisele, nagu on sätestatud koostöölepingus ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel ⁽²⁾ (edaspidi „AKV-ELi partnerlusleping“), ei olnud selle asjaomane panus maksimaalne. AKV riikide investeerimisrahastu tagasisaadavate vahendite jätkuv kasutamine uues raamistikus ja uue juhtimise all võib anda paremaid arengutulemusi.
- (3) Komisjon võttis 14. juunil 2018 vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepaneku, millega luuakse naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend (edaspidi „NDICI ettepanek“), millega luuakse Euroopa Kestliku Arengu Fond+ (edaspidi „EFSD+“) ja välistegevuse tagatis, kuhu liikmesriigid saaksid teha osamakseid sihtotstarbeliste meetmete algatamiseks konkreetsetes piirkondades, riikides, sektorites või olemasolevates investeerimissuundades.
- (4) AKV-ELi suursaadikute komitee võttis 4. detsembril 2020 vastu otsuse nr 2/2020, ⁽³⁾ millega muutis otsust nr 3/2019 ⁽⁴⁾ võtta vastu AKV-ELi koostöölepingu artikli 95 lõike 4 kohased üleminekumeetmed, et täiendavalt pikendada AKV-ELi koostöölepingu kohaldamist kuni 30. novembrini 2021 või kuni liidu ja AKV riikide vahelise uue AKV-ELi lepingu (edaspidi „uus leping“) jõustumiseni või kuni uue lepingu ajutise kohaldamiseni, olenevalt sellest, milline neist on varaseim. 11. EAFi sisekokkuleppe artikli 1 lõikes 5 sätestatud ajavahemikku, mille jooksul AKV riikide investeerimisrahastu raames 9., 10. ja 11. Euroopa Arengufondi (EAFi) rahastamistoimingutest tagasisaadavaid vahendeid võib siduda kulukohustustega, tuleks pikendada kuni 30. juunini 2021, et võimaldada AKV riikide investeerimisrahastu tagasisaadavate vahendite sidumist uute kulukohustustega ja jätkuva toetuse andmist AKV riikidele seni, kuni NDICI ettepaneku alusel vastu võetav naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend (edaspidi „välisrahastamisvahend“) muutub täielikult toimivaks.

⁽¹⁾ ELT L 210, 6.8.2013, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 317, 15.12.2000, lk 3.

⁽³⁾ AKV-ELi suursaadikute komitee 4. detsembri 2020. aasta otsus nr 2/2020, millega muudetakse AKV-ELi suursaadikute komitee otsust nr 3/2019 võtta vastu AKV-ELi koostöölepingu artikli 95 lõike 4 kohased üleminekumeetmed (ELT L 420, 14.12.2020, lk 32).

⁽⁴⁾ AKV-ELi suursaadikute komitee 17. detsembri 2019. aasta otsus nr 3/2019 võtta vastu AKV-ELi koostöölepingu artikli 95 lõike 4 kohased üleminekumeetmed (ELT L 1, 3.1.2020, lk 3).

- (5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/1601 ⁽⁵⁾ loodud Euroopa Kestliku Arengu Fondi (EFSD) peetakse väga tähtsaks hõlmatud piirkondade (Sahara-taguse Aafrika riigid ja Euroopa naabruses asuvad riigid) investeerimisvajaduste ning liidu prioriteetide ja kohustuste seisukohast.
- (6) Komisjon ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“) kutsusid oma 9. märtsi 2020. aasta ühisteates „Tervikliku Aafrika strateegia suunas“ (edaspidi „ühisteatis“) liitu üles toetama kestlikku majanduskasvu ja töökohtade loomist kogu Aafrika mandril. Muu hulgas soovib liit teha Aafrikaga koostööd investeeringute edendamiseks, laiendades uuenduslike rahastamismehhanismide kasutamist.
- (7) Komisjon ja kõrge esindaja rõhutasid ühisteates, et rahastamisvahendid peavad soodustama suure arengumõjuga investeeringuid, peamiselt erasektori toetuseks, kooskõlas kriteeriumidega, mis on kehtestatud komisjoni 13. mai 2014. aasta teates „Erasektori rolli tugevdamine kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu saavutamisel arenguriikides“, milleks on: mõõdetav mõju arengule, täiendavus, neutraalsus, ühine huvi ja kaasrahastamine, tutvustav mõju ning sotsiaalsete, keskkonna- ja eelarvestandardite järgimine.
- (8) On vaja, et käesolevas otsuses osutatud tagasisaadavad vahendid kujutaksid endast makseid välisrahastamisvahendisse (edaspidi „sihtotstarbeline välistulu“ vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 ⁽⁶⁾ artikli 21 lõike 2 punkti a alapunktile ii), et rahastada AKV riikidele antavat toetust nn ühtse paketi käsitluse alusel ning kooskõlas välisrahastamisvahendi eesmärkide, põhimõtete ja juhtimiskorraga rahastamisvahendite, segarahastamistoimingute, eelarveliste tagatiste või mis tahes muu tagastamatus vormis antava toetuse kaudu kooskõlas määrusega (EL, Euratom) 2018/1046, et võimaldada katkestusteta üleminekut AKV investeerimisrahastult ja tootevaliku järjepidevust.
- (9) Rahastamistoimingutest tagasisaadavaid vahendeid ei tohiks suunata välisrahastamisvahendisse sihtotstarbelise välistuluna pärast 31. detsembrit 2027. Ilma et see piiraks järgmiste mitmeaastaste finantsraamistikega seoses tehtavaid otsuseid, saadakse pärast seda kuupäeva kõnealused vahendid edasiste rahastamismehhanismide kaudu, kuni need on ammendatud.
- (10) AKV riikide investeerimisrahastu tagasisaadavad vahendid tuleks aastateks 2021–2027 eeldatavat hinnangulist üldsummat arvesse võttes kanda igal aastal täiendusena üle välisrahastamisvahendi asjakohastele eelarveridadele kooskõlas programmidokumentidega.
- (11) Komisjon peaks suunama rahastamistoimingutest tagasisaadavaid vahendeid Euroopa Investeerimispanga (EIP) kaudu, sealhulgas EFSD+ kaudu, et nende mõju arengule ja täiendavus oleks maksimaalne, võttes arvesse ka võla jätkusuutlikkusega seotud küsimusi. Kõikide rahastamistoimingute suhtes tuleks kohaldada EFSD+ juhtimiskorda ja põhimõtet „kõigepealt poliitika“.
- (12) Kooskõlas NDICI ettepanekuga tuleks rahastamistoimingutest tagasisaadavad vahendid suunata peamiselt suure finantsriskiga arenguvahenditesse, eelkõige suure mõjuga rahastamisvahenditesse, aktsiafondidesse ja tegevusse vähim arenenud riikides. Rahastamistoimingutega tuleks taotleda maksimaalset mõju arengule.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. septembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1601, millega luuakse Euroopa Kestliku Arengu Fond (EFSD), EFSD tagatis ja EFSD tagatisfond (ELT L 249, 27.9.2017, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

- (13) Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu (7) artikli 152 lõike 4 kohaselt hüvitatakse Ühendkuningriigi osa EAFi AKV riikide investeerimisrahastust järjestikustes EAFi perioodides Ühendkuningriigile investeeringu lõpptähtaja saabudes. Ühendkuningriigi kapitali osa ei tohiks siduda uuesti kohustustega pärast 11. EAFi kohustusperioodi lõppemist ega kanda üle järgnevasse perioodidesse, kui ei ole kokku lepitud teisiti,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

AKV investeerimisrahastu kohaste rahastamistoimingute puhul pikendatakse 11. EAFi sisekokkuleppe artikli 1 lõikes 5 sätestatud ajavahemikku, mille jooksul AKV riikide investeerimisrahastu raames 9., 10. ja 11. Euroopa Arengufondi (EAFi) rahastamistoimingutest tagasisaadavaid vahendeid võib siduda kulukohustustega, kuni 30. juunini 2021 või kuni välisrahastamisvahendi loomise määrase jõustumiseni, olenevalt sellest, kumb on hilisem, ja igal juhul mitte kauem kui 30. novembrini 2021, et võimaldada AKV riikide investeerimisrahastu tagasisaadavate vahendite sidumist uute kulukohustustega.

Artikkel 2

1. AKV riikide investeerimisrahastu raames 9., 10. ja 11. Euroopa Arengufondi rahastamistoimingutest pärast 30. juunit 2021 tagasisaadavad vahendid kujutavad endast makseid välisrahastamisvahendisse sihtotstarbelise välistulu vormis, et pakkuda EIP kaudu rahastamist EFSD+ alusel antavate eelarveliste tagatiste ja segarahastamistoimingute, välistegevuse tagatise, rahastamisvahendite või mis tahes muu tagastamatus vormis antava toetuse kaudu kooskõlas EFSD+ põhimõtete, eesmärkide ja juhtimiskorraga.

2. Ilma et see piiraks järgmiste mitmeaastaste finantsraamistikega seoses tehtavaid otsuseid, kujutavad rahastamistoimingutest tagasisaadavad vahendid pärast 31. detsembrit 2027 ja kuni tagasisaadavate vahendite ammendumiseni endast makseid edasistesse liidu välisrahastamisvahenditesse, mis asendavad välisrahastamisvahendit.

3. Käesoleva otsuse kohaldamisel tähendab mõiste „tagasisaadavad vahendid“ igasugust tulu, sealhulgas dividendid, kapitalikasum, tagatistasud ja laenuintressid summadel mis tahes kontodel, mis on avatud AKV riikide investeerimisrahastu eest hoitava raha jaoks. Samuti tähendab see investeeringutest saadud tasu ning tagasimakseid, sealhulgas kapitali tagasimaksed, vabastatud tagatised ja AKV riikide investeerimisrahastu rahastamistoimingutest tulenevate laenude põhisumma tagasimaksed. Tagasisaadavate vahendite vabanemisest tulenevaid vahendeid käsitatakse samuti tagasisaadavate vahenditena.

4. Tagasisaadavate vahendite suhtes kohaldatakse välisrahastamisvahendi asjakohaseid reegleid ja menetlusi.

Artikkel 3

Vahendid eraldatakse AKV riikidele.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

(7) ELT L 29, 31.1.2020, lk 7.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021, välja arvatud artikkel 2, mida kohaldatakse alates 1. juulist 2021 või alates välisrahastamisvahendi määrase jõustumisest, olenevalt sellest, kumb on hilisem.

Brüssel, 23. detsember 2020

Nõukogu nimel
eesistuja
M. ROTH
